

Herb Art

botànica i creació artística

De l'1 de juny al 25 de juliol de 2021

Organització:

Col·laboració:

L'exposició «HerbArt: botànica i creació artística» ha rebut el suport del projecte de recerca PID2019-104628RB-I00 «Poéticas liminales en el mundo contemporáneo: creación, formación y compromiso social», finançat pel Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats; del grup de recerca reconegut i finançat per la Generalitat de Catalunya 2017 SGR 1668; i de la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona.

EtnoBioFiC

Sala
Josep Uclés
El Carme

Herb Art

botànica i creació artística

HerbArt: botànica i creació artística

L'exposició que els presentem és la culminació del projecte internacional de col·laboració entre científics i artistes procedents de Catalunya, Espanya, Itàlia, Portugal i el Brasil, HerbArt: Art i Ciència en Confluència. Es va iniciar a Barcelona l'abril del 2019 i conclou amb aquesta mostra. En el projecte, la flora i l'herbari s'aborden com a font d'inspiració, d'estudi i reflexió, des de les mirades creativa i científica.

Els artistes i els investigadors en botànica participants ens vam reunir per compartir processos, identificar territoris de col·laboració interdisciplinaris i trobar confluències entre la creació artística, la genètica i l'evolució de les plantes. Ens vam proposar tres àmbits de treball cooperatiu: el primer feia referència a la fragilitat i la destrucció de la biodiversitat; el segon versava sobre la contemplació i el benestar dels humans en convivència i comunitat amb la natura, i el tercer abordava la diversitat i la singularitat de plantes en territoris determinats. En acabat, vam afegir un concepte que encerclava totes les recerques: la resiliència de les espècies botàniques, però també de la cultura.

L'exposició «**HerbArt: botànica i creació artística**» expressa aquests propòsits inspirats pel binomi natura/cultura: resistir-se a desaparèixer, fer llavor, deixar petjada.

Les obres articulen un recorregut pels quatre eixos temàtics sobre els quals artistes i botànics han desenvolupat els seus processos: fragilitat i destrucció, contemplació i benestar, diversitat i singularitat, i resiliència. Aquestes són algunes de les idees que han servit per teixir els fils argumentals de cada eix:

1. La fragilitat dels ecosistemes davant el que se sol anomenar *canvi global* (suma del canvi climàtic i d'altres canvis derivats de l'activitat humana) pot conduir a la seva destrucció. Únicament una protecció adequada del medi natural pot evitar l'extinció de la flora autòctona d'un territori determinat. Les plantes invasores estan lligades a processos que impliquen fragilitat i la destrucció dels hàbitats que colonitzen. Un efecte del canvi global és la invasió de flora exòtica o al·lòctona, cosa que suposa elevar el risc d'extinció de la flora autòctona.
2. La contemplació de les plantes en el seu medi natural suggereix un procés que, contràriament al que aparenta, desencadena una gran activitat. Parlem del *descans actiu*, durant el qual es produeixen milers de processos biològics sota una calma aparent.

L'efecte Ulrich ens parla de la relació directa o indirecta de la contemplació del verd i els seus efectes sobre les connexions neuronals. És important analitzar la naturalesa des d'un punt de vista científic, però també ho és gaudir-la sense motiu aparent; la contemplació de la natura com a obra d'art en estat pur, l'art in situ.

3. La diversitat és fonamental en el món i, en particular, en la naturalesa. Els botànics, de fet, fan servir diàriament el terme *biodiversitat*. La diversitat d'espècies es pot entendre com a sinònim d'heterogeneïtat i riquesa de la composició d'espècies en un territori determinat. La singularitat d'alguns caràcters en unes plantes i l'homogeneïtat d'altres en totes són igualment importants. Una cosa i l'altra creen la bellesa dels éssers vius.
4. La resiliència esdevé un concepte present en les propostes d'artistes i científics, un detonant per a la reflexió davant de l'adversitat i la crisi planetària actual.

Al llarg del trajecte, fet conjuntament, artistes i botànics hem pogut constatar que l'ull i la mà units a l'intel·lecte, l'observació amb els cinc sentits i el diàleg entre disciplines donen lloc a múltiples aproximacions i especulacions a propòsit del nostre entorn natural.

Mar Redondo i Eva Figueras

Participants:

Marta Aguilar, Joana Boix, Àngela Cabrera, Manuela Candini, Alba Cárcamo, Ariadna Costa, Eduard Farràs, Eva Figueras, Pere Freixa, Nerea Garcia, Sònia Garcia, Teresa Garnatje, Laura Gavioli, Francesca Genna, Airy Gras, Àngela Guzmán, Oriane Hidalgo, Carmen Hidalgo de Cisneros Wilckens, Neus Ibáñez, Mònica Kopatschek, Jordi López Pujol, Graciela Machado, Noemí Montes, Gema Navarro Goig, Neus Nualart, Mónica Oliva, Agustí Ortoneda, Montse Parada, Jaume Pellicer, Mária Regina Pereira de Sousa, Iván Pérez, Mar Redondo, Pilar Rosado, Maristela Salvatori, Joan Vallès, Antoni P. Vidal.

Exposició «HerbArt: botànica i creació artística»

L'exposició es desplega en tres seus simultàniament:

- **Sala Josep Uclés del Centre Cultural El Carme**
(Francesc Layret, 78-82, planta -1, 08912 Badalona)
- **Hivernacle del jardí Ferran Soldevila de la Universitat de Barcelona**
(Gran Via de les Corts Catalanes, 585, 08007 Barcelona)
- **Institut d'Estudis Catalans**
(Carme, 47, 08001 Barcelona)

Dates: de l'1 de juny al 25 de juliol de 2021

Inauguració: 1 de juny de 2021, a les 19:00,
a la Sala Josep Uclés, Centre Cultural El Carme
(Francesc Layret, 78-82, planta -1, Badalona)

Aforament limitat

Comissariat: Eva Figueras i Mar Redondo

Coordinació: Eva Figueras i Mar Redondo / Vicerektorat de Patrimoni i Activitats Culturals de la Universitat de Barcelona / Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Badalona / Institut d'Estudis Catalans

Disseny gràfic: Miquel Guasch

